

Monimutkaisiin tuotteisiin sijoittamisen riskit

Keskeiset viestit

- *Jos et ymmärrä tarjottavan tuotteen keskeisiä ominaisuuksia tai tärkeimpiä siihen liittyviä riskejä, älä sijoita siihen. Pyydä sen sijaan asiantuntijalta neuvoa, mikä olisi sinulle sopiva sijoituskohde.*
- *Muista, että tuotteen nimi ei aina kuvasta tuotteen ominaisuuksia. Suhtaudu varoen lupauksiin suurista, taatuista, suojatuista tai varmoista tuotoista. Tällaiset lupaukset osoittautuvat usein harhaanjohtaviksi.*
- *Ole varovainen, jos sinun on saatava rahasi käyttöön ennen kuin sijoitustuote erääntyy maksettavaksi.*
- *Ennen sijoituksen tekemistä on syytä selvittää kokonaiskustannukset. Sijoituksen kustannukset vaikuttavat sen todennäköiseen tuottoon. Saatavissa voi olla muita samankaltaisia mutta yksinkertaisempia tuotteita, joiden kustannukset ovat pienemmät.*

Miksi annamme tämä varoituksen?

Koska korot ovat nyt historiallisen alhaiset, sijoituspalveluyritykset ovat vastanneet sijoitustuotteiden kysyntään tarjoamalla monimutkaisia sijoitustuotteita. Jotkin näistä tuotteista on suunniteltu siten, että ei-

ammattimaiset sijoittajat voivat hyödyntää erilaisia omaisuuslajeja (osakkeita, joukkovelkakirjoja, hyödykkeitä) ja sijoitusstrategioita, jotka ovat aiemmin olleet vain ammattisijoittajien saatavilla.

Monimutkaisia tuotteita markkinoidaan usein aggressiivisesti. Markkinoinnissa saatetaan käyttää houkuttelevia ilmauksia, kuten "varma tuotto", "turvattu" ja "suojattu kasvu", tai mainostaa tuottoja, jotka ovat paljon pankkien tällä hetkellä maksamia talletustilien korkoja suuremmat. Tällaiset mainoslupaukset osoittautuvat usein harhaanjohtaviksi, tai niillä tarkoitetaan jotain muuta kuin olet ehkä ymmärtänyt.

Sijoittajat eivät useinkaan tiedä, miten tällaiset monimutkaiset tuotteet toimivat. Varsinkaan niihin liittyvät riskit, kustannukset ja odotetut tuotot eivät useinkaan ole heti ilmeisiä tai helppoja ymmärtää.

Jotkin monimutkaiset tuotteet edellyttävät paljon asiantuntemusta niihin liittyvien riskien arvioimiseksi. Ne vaativat myös aktiivista hoitoa ja seuranta omistusaikana. Aktiivinen hoito ja seuranta vie usein liikaa aikaa ja on työlästä ja vaikeaa ei-ammattimaisille sijoittajille. Pidä mielessä nämä seikat, kun harkitset sijoittamista monimutkaisiin tuotteisiin.

Ammattimaisiksi sijoittajiksi luokiteltujen organisaatioiden olisi varmistettava, että niillä on asianmukaiset valmiudet ja riittävästi asiantuntemusta huolehtia riittävästä sijoitusten aktiivisesta hoitamisesta ja seurannasta.

Mistä "monimutkaisista tuotteista" on kyse?

Monimutkaisuus on suhteellinen käsite. Monet ominaisuudet voivat tehdä tuotteesta vaikeaselkoisen. Tuotetta voidaan pitää monimutkaisena, jos

- tuote on johdannainen tai siihen sisältyy johdannainen (johdannainen on rahoitusväline, jonka arvo perustuu toisen rahoitusvälineen arvoon tai jonkin muun rahoitusomaisuuslajin arvoon tai indeksiin, kuten ulkomaan valuuttaan tai korkoihin – ne on usein sisällytetty rahoitustuotteeseen tietyn sijoitusstrategian aikaansaamiseksi tai tehostamiseksi sekä suojaamaan tietyiltä riskeiltä tai tasapainottamaan niitä);
- tuotteen kohde-etuksien tai indeksien arvoa ei voida määrittää helposti tai niiden hinnat tai arvot eivät ole julkisesti saatavilla;
- sijoitus on määräaikainen, ja esimerkiksi ennen aikaisesta nostosta aiheutuu seuraamuksia, joita ei ole esitetty selkeästi;
- tuotteessa käytetään useita muuttujia tai monimutkaisia matemaattisia kaavoja sijoitustuoton määrittämiseksi;

- tuote sisältää takauksia tai pääomasuojan, jotka ovat ehdollisia tai osittaisia tai jotka voivat lakata tietyissä olosuhteissa.

Seuraavat tuotteet ovat esimerkkejä monimutkaisina pidettävistä tuotteista: omaisuusvakuudelliset arvopaperit; tietyt joukkovelkakirjat, kuten vaihtovelkakirjat tai toissijaiset velkakirjat; sertifikaatit; hinnanerosopimukset (CFD:t); luottoriskilainat, strukturoidut tuotteet ja warrantit.

Mitkä ovat monimutkaisiin tuotteisiin sijoittamisen suurimmat riskit ja haitat?

Vaikka monimutkaisista tuotteista voi olla sinulle hyötyä, niihin sijoittamiseen liittyy tiettyjä riskejä ja mahdollisia haittoja. Nämä riskit ja haitat eivät ehkä ole ilmeisiä tai helposti ymmärrettäviä. Sinun on oltava kaikilta osin tietoinen näistä riskeistä ja varmistettava, että ymmärrät riittävästi tuotteen keskeiset ominaisuudet, jotta voit tehdä tietoon perustuvia sijoituspäätöksiä.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä riskiä, ettet voi myydä tuotetta helposti, jos se on myytävä ennen eräpäivää. Jos tuotteesi ei ole likvidi, mikä on yleistä monimutkaisten tuotteiden tapauksessa, on erittäin todennäköistä, että sinun on myytävä tuotteesi ostohintaa selvästi halvemmalla (ja siksi menetät rahaa) tai et voi myydä sitä lainkaan.

Vipuvaikutusriski

Vipuvaikutuksen käsitettä käytetään kuvaamaan keinoja tai strategioita, joilla moninkertaistetaan mahdolliset voitot tai tappiot. Näistä esimerkkejä ovat varojen lainaaminen tai johdannaisten kaltaisten tuotteiden käyttäminen. Sinulle saatetaan ehdottaa vipuvaikutteista sijoitusta suurempien tuottojen saamiseksi, mutta on muistettava, että vipuvaikutus saattaa moninkertaistaa helposti myös tappiot.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan päivittäistä tappioiden riskiä markkinahintojen muutosten vuoksi. Monimutkaiset tuotteet voivat altistaa useille markkinariskeille, sillä ne on usein suunniteltu siten, että sijoitus tehdään erillisille kohde-etuusmarkkinoille (esimerkiksi osakkeet, korot, valuuttakurssit, hyödykkeet).

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä riskiä, että tuotteen liikkeeseenlaskija tai asianomainen yritys on maksukyvytön eikä pysty täyttämään sopimusvelvoitteitaan ja maksamaan sijoitusta takaisin.

Luottoluokituslaitokset luokittelevat tietyt rahoitusvälineet. Jos aiot sijoittaa luokiteltuun rahoitusvälineeseen, varmista, että ymmärrät, mitä luokituksilla tarkoitetaan. Alhainen luokitus ilmentää sitä, että liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyyden riski on suurempi, etkä välttämättä saa sijoittamiasi rahoja takaisin. Korkea luokitus on osoitus siitä, että liikkeeseenlaskijan mahdollisuudet joutua maksukyvyttömäksi ovat paljon pienemmät, mutta se ei välttämättä tarkoita, että saat sijoituksesta odottamasi tuoton. Pidä mielessä, että liikkeeseenlaskijan luokitus saattaa muuttua tuotteen eliniän aikana.

Monimutkaisuuden kustannukset

Tuotteen monimutkainen rakenne voi merkitä suurempia kustannuksia, sillä sijoittaja joutuu maksamaan tuotteeseen sisältyvistä ominaisuuksista. Myös kulut ja palkkiot sisällytetään yleensä tuotteiden rakenteeseen, ja siksi ne eivät ole heti ilmeisiä.

Lisätietoja

Tarkista aina, onko yrityksellä, jonka kanssa asioit, lupa harjoittaa sijoituspalvelutoimintaa maassasi. Sen voi tehdä yrityksen kansallisen valvontaviranomaisen verkkosivuilla. Jos yritys ei ole saanut toimilupaa tai se ei kuulu sääntelyn ja valvonnan piiriin, on todennäköistä, ettei se noudata sijoittajansuojaa koskevia sääntöjä eikä sijoittajalla ole ehkä mahdollisuutta valitusmenettelyyn tai korvausjärjestelyihin.

Luettelo kaikista kansallisista sääntelyviranomaisista ja niiden verkkosivuista on myös ESMAN verkkosivuilla osoitteessa <http://www.esma.europa.eu>.